

Spoločnosť priateľov
deťí z detských domovov
a Úsmev ako dar

www.usmev.sk
www.nahradnaredina.sk

**VÝROČNÁ
SPRÁVA 2014**

Príhovor

Už dlhšie rozmýšľam, aká veta by najlepšie vystihovala rok 2014. Asi najvýstižnejšie je trochu pozmenené ľudové príslovie „za málo peňazí veľa muziky“. To, čo celú našu činnosť sprevádzalo najviac, bol neustále narastajúci počet detí a rodín, ktoré nás v naliehavej situácii prosili o pomoc. Boli to mladí dospelí po odchode z DeD, rodiny v zložitej situácii ale i náhradné rodiny.

Napriek tomu, že ľudí ochotných pomôcť stále pribúda, nemusím asi veľmi zdôrazňovať, že zdrojov je stále menej.

Preto sme tento rok vo veľkej miere reformovali celú našu Spoločnosť Úsmev ako dar. Záleží nám na tom, aby bola zorganizovaná natoľko kvalitne a efektívne, že dokáže aj za menej peňazí viac a lepšie pomáhať. Reformujeme celý náš manažment a takisto všetkých našich 50 programov pre deti z DeD, mladých dospelých a rodiny náhradné a rodiny v núdzi.

Samozrejme, aj najlepšia organizácia a najlepšie programy nič neznamenajú bez kvalitných ľudí, preto sme v roku 2014 veľmi veľa energie venovali vzdelávaniu nielen našich dobrovoľníkov a profesionálov, ale aj odborníkov z iných oblastí.

S hrdosťou konštatujem, že aj vďaka spolupráci s Fórom riaditeľov a zamestnancov DeD prešlo cez naše vzdelávacie aktivity 2116 odborníkov, profesionálov aj dobrovoľníkov.

Ako každoročne, vyvrcholením našej činnosti bol 32. ročník Vianočného benefičného koncertu Úsmev ako dar. Okrem krásneho a emotívneho koncertu, kde po 15 rokoch prišla deťom zaspievať aj Marika Gombitová, sme hovorili aj o ďalšom smerovaní našej spoločnosti. Tak, ako v roku 2000 sme na ňom odštartovali transformáciu DeD, tento rok sme na ňom verejne ohlásili systémové budovanie Centier na obnovu rodín v kríze, ktoré budú zachraňovať ohrozené rodiny ešte pred tým, ako im bude dieťa vyňaté.

Práve v postupnom budovaní týchto centier vidím jedinú šancu, ako znížiť počet detí v preplnených DeD a ako zabezpečiť, aby stále viac detí vyrastalo vo funkčných a stabilných rodinách. Dokazujú to naše výskumy, skúsenosti z terénu ale najmä 7 ročné fungovanie našich centier DORKA.

Budovanie Centier na obnovu rodiny v kríze po celom Slovensku je teda jediná reálna cesta, ako naplniť naše spoločné motto „...aby každé dieťa malo rodinu“.

Na záver by som rád úprimne poďakoval všetkým tým, ktorí s nami pri napĺňaní tohto cieľa neúnavne spolupracujú. Bez ich nezištnej obetavosti by sme nemohli robiť to, čo robíme a neboli by sme tam, kde sme. Aj vďaka Vám – našim dobrovoľníkom, partnerom, spolupracovníkom, podporovateľom, zamestnancom štátnej a verejnej správy, mediálnym partnerom a sponzorom – môžeme byť spoločne priateľmi detí, ktorým chýba to najpodstatnejšie, bezpečie vlastnej rodiny.

Prof. MUDr. Jozef Mikloško, PhD.
Predseda Spoločnosti Úsmev ako dar

KTO SME

Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar je najstaršou a najväčšou mimovládnu organizáciou pôsobiace v oblasti náhradnej starostlivosti a pomoci krízovým rodinám. Zameriava sa na podporu detí v detských domovoch, na prácu s ohrozenou rodinou, vzdelávanie a sprevádzanie náhradných rodín a pomoc mladým dospelým po odchode z detského domova. Svoju víziu „...aby každé dieťa malo rodinu“ prakticky a odborne presadzuje už 30 rokov. Prvoradým záujmom organizácie Úsmev ako dar je skvalitniť život detí v ohrozených rodinách a náhradnej starostlivosti, o čo sa usiluje ako na individuálnej, tak na celospoločenskej úrovni.

NAŠA FILOZOFIA

Sme presvedčení, že dieťa potrebuje pre zdravý psycho-sociálny vývoj prostredie úplnej rodiny s otcom a mamou. Len tak môže naplniť svoje potreby a zažiť bezpečnú vzťahovú väzbu, ktorá je základom kvality neskorších vzťahov a komunikácie. Stabilné a priaznivé rodinné prostredie dokáže adekvátne rozvíjať osobnosť dieťaťa, zveľadiť jeho potenciál a pripraviť ho na vstup do širšieho sociálneho kontextu.

Za primárny záujem dieťaťa považujeme možnosť vyrastať vo vlastnej funkčnej rodine. Ak dieťa takúto možnosť nemá, je preňho najvhodnejším riešením vyrastať u príbuzných. V prípade, že nie je reálna ani táto možnosť, môže pôvodnú rodinu zastúpiť náhradná rodina vo forme osvojenia alebo pestúnstva. Pokiaľ sa nedarí naplniť ani túto alternatívu, je potrebné pre dieťa zabezpečiť starostlivosť zariadenia, ktoré preňho vytvorí prostredie čo najviac pripomínajúce to rodinné.

Najlepší záujem dieťaťa chceme chrániť od jeho počatia až po dospelosť.

ČO ROBÍME

- **Staráme sa o deti v detských domovoch a náhradných rodinách.** Rozvíjame ich osobnosť, ponúkame im priateľské väzby a motivujeme ich k tomu, aby sa venovali zmysluplným činnostiam – štúdiu, umeniu a športu. Organizujeme pre nich vzdelávacie aktivity a rozvojové pobyty. Spájame súrodencov, ktorí v systéme náhradnej starostlivosti vyrastajú oddelene.
- **Pripravujeme a sprevádzame náhradných rodičov.** Vedíme ich k porozumeniu potrieb, skúseností a pocitov detí, ktoré stratili svoje pôvodné zázemie. Rozvíjame ich rodičovské zručnosti a podnecujeme ich k bezpodmienečnému prijatiu, ako aj k úcte a rešpektu voči biologickej rodine detí.
- **Pracujeme s ohrozenými rodinami,** v ktorých môže dôjsť k vyňatiu dieťaťa, a rodinami, v ktorých už k vyňatiu došlo. Považujeme za kľúčové zachovať integritu a kontinuitu života dieťaťa. Preto sa usilujeme, aby deti nemuseli svoje rodinné prostredie vôbec opúšťať, alebo aby sa doňho mohli čím skôr vrátiť.

- **Vzdelávame a supervidujeme dobrovoľníkov pre prácu s deťmi.** Dbáme na to, aby všetky deti z domovov mali vedľa seba blízku podpornú osobu. Vzhľadom na to, že ich vnútorný svet je poznačený traumou odlúčenia, staráme sa o kvalitnú prípravu dobrovoľníkov.
- **Prevádzkujeme krízové centrá DORKY a nízkoprahové kluby.** V spolupráci s nadáciou DeDo budujeme celoslovenskú sieť sociálnych zariadení, v ktorých nájdú dočasný domov a odbornú asistenciu rodiny s deťmi a mladí dospelí po odchode z detských domovov.
- **Poskytujeme pomoc a poradenstvo mladým dospelým** po ukončení ústavnej starostlivosti. Sme im oporou v náročnom procese osamostatňovania sa a začlenenia do spoločnosti.
- **Sieťujeme a vzdelávame odborníkov.** Vytvárame priestor pre odbornú diskusiu, vzdelávanie a výmenu informácií z viacerých vedných a kompetentných oblastí, čo prehĺbuje poznanie problematiky.
- **Vyvíjame koncepčnú činnosť,** ktorá podnecuje zmeny legislatívneho rámca s priamym dopadom na sociálne prostredie rodín a ich detí. Našou snahou je zlepšovať starostlivosť o dieťa a rodinu aj úpravou právnych noriem a predpisov.
- **Komunikujeme s verejnosťou.** Otvorene komunikujeme o problematike náhradnej starostlivosti, robíme osvetu a otvárame spoločenskú diskusiu. Snažíme sa vykoreniť vžitý predsudky a ukázať situáciu opustených detí v pravdivom svetle.

To všetko robíme v zmysle Deklarácie ľudských práv dieťaťa, Dohovoru o právach dieťaťa a v zmysle Charty práv rodiny.

NAŠE HODNOTY

Spoločnosť Úsmev ako dar uznáva a rešpektuje dôstojnosť každého človeka, a to od jeho počatia. Pri svojich aktivitách má vždy na zreteli najvyšší záujem dieťaťa. Rodinu chápe ako prirodzené prostredie pre život dieťaťa, a nezabúda ani na význam širšieho príbuzenstva. S veľkou úctou pristupuje k ľuďom, ktorí sa starajú o dieťa mimo biologickej rodiny a naplňujú jeho potreby. Rešpektuje právo dieťaťa spolupracovať na rozhodnutiach, ktoré sa ho bytostne týkajú. Váži si všetkých svojich členov, zamestnancov a dobrovoľníkov.

AKTUÁLNA SITUÁCIA

Aktuálna situácia detí v náhradnej starostlivosti a ohrozených rodinách na Slovensku je, žiaľ, stále zložitá. Dlhodobo vyrastá mimo svojej rodiny viac ako 15 000 detí. Z toho k 31.decembru 2014 bolo v detských domovoch umiestnených 4720 detí, čo znamená, že celková kapacita detských domovov bola naplnená na 95%.

S cieľom podrobnejšie zmapovať problematiku ohrozených rodín a ich detí, Úsmev ako dar zrealizoval dva rozsiahle výskumy: Ohrozená rodina na Slovensku, ktorý skúmal situáciu rodín 2379 detí (2006 – 2013) a Sociálna práca s rodinou v DeD, ktorý skúmal situáciu 4678 detí (2014).

Z výskumov vyplýva, že až 50% rodičov má napriek vyňatiu aktívny a pozitívny vzťah k svojmu dieťaťu, ktoré je umiestnené v DeD a takmer 93% detí v DeD označuje za svoju najbližšiu osobu niekoho z blízkej rodiny (osobitne matku, otca alebo súrodenca). Len 2% detí odmieta kontakt so svojimi rodičmi. Najčastejšou príčinou vyňatia detí je podľa našich výskumov fakt, že rodičia **nevedia** riešiť svoje problémy a nevedia sa o dieťa postarať. Až 61,5% detí v detských domovoch má vek nad 10 rokov a 89,5% detí má v detskom domove aj súrodenca, či súrodencov, čo výrazne ovplyvňuje možnosti ich dlhodobého umiestnenia do náhradného rodinného prostredia. Z výstupov výskumov vidieť široký priestor pre prácu s biologickými rodinami, potrebu ich systematickej podpory a možnosť návratu detí do rodiny. Napriek tomu sa každoročne späť do rodiny vracia len alarmujúco málo detí, v r.2014 to bolo iba 6,18%. Pritom by sa podľa slov SP úradov práce sociálnych vecí a rodiny (výskum Ohrozená rodina 2006-2013) **až 54-56%** (podľa vyjadrení SP DeD z výskumu Sociálna práca s rodinou dieťaťa v DeD, 2014 dokonca 60,3%) **detí mohlo do svojej rodiny vrátiť, pokiaľ by sa rodine poskytla adekvátna pomoc a podpora**. Priemerná dĺžka pobytu dieťaťa v detskom domove je dlhodobo nemenná viac ako 4 roky. Personálne poddimenzovaný systém opory a ochrany, kedy na jedného sociálneho pracovníka SPO na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, pripadá 120-200 rodín, v súčasných podmienkach nemôže aj pri najlepšej vôli pokryť potreby týchto ohrozených rodín a ich detí. Preto sa Úsmev ako dar čoraz viac angažuje v systémovej podpore a sanácii ohrozenej rodiny. Riešenie vidíme hlavne v systematickom budovaní centier na obnovu rodiny

V roku 2014:

- vyrastalo v detských domovoch viac ako 4 720 detí
- bolo do DeD umiestnených 1 046 detí
- 61,5% detí v detských domovoch malo vek nad 10 rokov
- necelé 2% detí v DeD boli obojstrannými sirotami
- takmer 60% detí v detských domovoch bolo rómskej etnicity
- priemerná dĺžka pobytu dieťaťa v detskom domove bola 4,21 roka
- zvýšil sa počet profesionálnych rodín a počet detí v profesionálnych rodinách
- počet detí v pestúnskej starostlivosti dlhodobo klesá
- viac ako 60% náhradných rodičov sú starí rodičia detí
- z DeD z dôvodu plnoletosti odišlo 434 mladých dospelých
- 292 detí (6,18%) sa z DeD vrátilo späť do svojej rodiny

Pracujeme s ohrozenými rodinami

Každá rodina prechádza z času na čas ťažkým obdobím. No sú aj rodiny, ktoré sa s problémami boria dlhodobo a bez výraznejšej zmeny. Niekedy ide o problémy materiálne, inokedy o problémy sociálne, vzťahové či výchovné. Dôvody bývajú rôzne, no všetky vedú k tomu, že rodina ako prostredie bezpečia a naplnenia základných potrieb dieťaťa zlyháva. Ak by takáto rodina zostala odkázaná sama na seba, mohlo by sa stať, že jej deti budú odňaté a skončia v starostlivosti detského domova. Ale je tu aj iná možnosť. Podľa nás priaznivejšia a ohľadupľnejšia. Možnosť podať ohrozenej rodine pomocnú ruku a stať pri nej, až kým sa jej nepodarí svoju situáciu zlepšiť. Aspoň natoľko, aby deti mohli bezpečne vyrastať vo vlastnom prostredí.

Pomoc, ktorú poskytujeme:

Terénna sociálna práca, pracujeme s ohrozenými rodinami v ich vlastnom prostredí a systematickou starostlivosťou tak predchádzame akútnym krízovým situáciám

Stretnutia rodinného kruhu, realizujeme stretnutia širokej rodiny a blízkych osôb podľa inovatívneho modelu, ktorého cieľom je zmobilizovať prirodzenú podpornú sieť okolo dieťaťa

Poradenstvo a sprevádzanie, poskytujeme klientom poradenstvo, dlhodobé sprevádzanie a asistenciu pri vybavovaní úradných záležitostí potrebných k zabezpečeniu ich pracovného a rodinného života

Krízová intervencia, stojíme pri rodinách v krízových situáciách a aktivujeme ich sily a zdroje nevyhnutné na prekonanie stavu núdze

Nízkoprahové centrá, prevádzkujeme denné centrá pre deti z nízkopodnetného sociálneho prostredia, kde môžu tráviť svoj voľný čas konštruktívne:

Konkrétna pomoc rodinám, našim klientom vychádzame v ústrety aj materiálnou pomocou, ktorá je pre rodinu často veľkou úľavou

Príbeh mamičky, ktorá sa ocitla v ťažkej životnej situácii

Domov by mal znamenať pre každého z nás pocit bezpečia, prijatia a lásky. Nie však pre pani Ľudmilu a jej dve deti. Spolužitie s partnerom a otcom rodiny pre ňu znamenalo neustále trápenie. Hádky, ponižovanie a týranie z jeho strany boli na dennom poriadku, a tak sa pani Ľudmila definitívne rozhodla opustiť spoločnú domácnosť.

Jej situácia bola o to ťažšia, že čakala tretie dieťa. Bola si istá, že ďalšie týranie už psychicky nezvládne, preto sa rozhodla odísť aj s deťmi do zariadenia nášho krízového centra Dorka v Košiciach. Veľmi sa chcela postaviť na vlastné nohy a bojovať za lepší život svojich detí. S našou podporou sa jej to aj podarilo.

Naši skúsení odborníci a krízoví koordinátori pomohli pani Ľudmile aj jej deťom nájsť si náhradný domov, kde rodina našli svoje útočisko. Ani po odchode z nášho krízového centra sme na ňu nezabudli, s jej rodinou sme v neustálom kontakte a veľmi sa tešíme, že sa im darí.

Pozn. V reálnom príbehu sme kvôli zachovaniu anonymity pozmenili meno mamičky

Príbeh mamičky, ktorá nechcela svoje dieťa

Pred časom sa na nás obrátila mladá pani z Nitry. Čakala bábätko, ktoré nechcela. Dohodli sme sa na stretnutí a čakali sme, aká ťažká rana osudu ju núti odmietnuť svoje očakávané dieťa.

Pani Hanka prišla a porozprávala nám svoj životný príbeh. Mladá budúca mamička prezradila, že dieťaťko čaká so svojim životným partnerom a najskôr sa tomu veľmi tešila. Jej priateľ však o ňom nechcel ani počuť, pretože už mal deti z prvého manželstva a ďalšie nechcel. Janke dal na výber. Ak majú zostať spolu, dieťa si musí dať vziať. Zúfalá pani Hanka bola teda rozhodnutá zachrániť ich vzťah a ísť na interrupciu.

Vtedy vstúpili do príbehu naši pracovníci. Poskytli Hanke psychickú podporu a po dlhom rozhovore s nimi si nakoniec uvedomila, že na dieťaťko sa teší a je odhodlaná vychovávať ho aj sama. Na poslednú chvíľu zrušila termín interrupcie a teraz je z nej šťastná budúca mamička, ktorá si užíva posledné dni tehotenstva.

Na výchovu dieťaťka navyše vôbec nebude sama. Na dcérku sa nakoniec teší aj jej nový (?) partner. Kúpili si malý domček, ktorý spoločne rekonštruujú. Veľmi sa ľúbia a tešia sa, že sa čoskoro stanú šťastnými rodičmi.

Pozn. V reálnom príbehu sme kvôli zachovaniu anonymity pozmenili meno mamičky

Zlá diagnostika ohrozila budúcnosť detí, podarilo sa nám to zvrátiť

Dievčatká Nela a Nina pravidelne navštevovali krúžky v našom centre a považovali sme ich za veľmi šikovné. Prišiel však posudok od psychológa s jasnou diagnózou - ľahká mentálna retardácia. Dievčatá preto kompetentní zaradili do špeciálnej základnej školy.

Táto diagnóza nás veľmi prekvapila, pretože Nelka a Ninka k nám často chodili a napriek všetkému sme videli, že sú veľmi schopné a bystré.

Rozhodli sme sa preto konať a so súhlasom ich rodičov sme začali celú situáciu riešiť. Navštívili sme ich triednu učiteľku, a tá len potvrdila naše presvedčenie. S posudkom nesúhlasila a prosila nás, aby sme im pomohli.

Navštívili sme teda centrum, kde im stanovili diagnózu a dohodli sme sa na opakovaní testovania. Medzitým síce prišiel list zo špeciálnej základnej školy, že dievčatá potrebujú zaradiť do vyučovania, my sme však s podporu ich rodičov trvali na novej diagnostike.

Náš predpoklad sa potvrdil. Opakované testy vyšli pre Ninu a Nelu veľmi dobre a vďaka novému posudku tak môžu navštevovať základnú školu, ktorá im lepšie pomôže napredovať a lepšie sa uplatniť v živote.

Dve malé dievčatá sa dôsledkom zlej diagnostiky takmer ocitli v špeciálnej škole. Sme radi, že sa nám podarilo vývoj zvrátiť.

Naša práca v číslach

	Počet rodín/jednotlivcov s ktorými pracujeme	Počet detí v týchto rodinách	Počet poradenstiev	Sprostredkovanie bývania a práce	Sprostredkovanie inej služby / pomoci
Biologické rodiny	290	663	3045	46	141
Rodiny mladých dospelých	65	128	783	31	14

Stretnutie rodinného kruhu

V roku 2014 sme zorganizovali tréning nových koordinátorov SRK, ktorého sa zúčastnilo 11 účastníkov z celého Slovenska. Následne počas roka prebehli 3 metodické stretnutia, kde koordinátori spoločne s metodikom modelu SRK, riešili konkrétne prípady a problémy, s ktorými sa počas práce s rodinami stretli, a s ktorými potrebovali pomôcť, poradiť, či len uistiť sa v správnom postupe. Vďaka vyškoleniu, regionálnym metodickým stretnutiam a kontinuálnemu odbornému vedeniu, sme boli v roku 2014 schopní vyslať do **22 rodín** pripravených a erudovaných koordinátorov, ktorí s rodinami a ďalšími dôležitými osobami v živote ohrozených detí, pripravovali a realizovali ich kľúčové Stretnutia rodinného kruhu. Jedenásť Stretnutí rodinného kruhu sme v roku 2014 aj ukončili, príprava rovnakého počtu ďalších pokračovala.

Stretnutia rodinného kruhu (SRK) sme mohli realizovať vďaka projektu podporenému Nadáciou J&T, ktorý prebieha od mája 2014 do apríla 2015.

- dvom rodinám (spolu s deviatimi deťmi) sme pomohli predísť vyňatiu detí do detského domova
- po zrealizovaní SRK požiadali o zrušenie ústavnej starostlivosti tri rodiny so spolu deviatimi deťmi
- dvanásť detí v detských domovoch vďaka procesu SRK si splnilo svoje túžby a zintenzívnilo väzby a kontakty s rodinou a blízkymi.
- matke, ktorá sa so svojimi 4 malými deťmi ocitla v krízovom centre a akútne potrebovala podporu, sa cez SRK podarilo vytvoriť dlhodobú podpornú sieť
- chlapcovi z vylúčenej rómskej komunity rodinný a podporný kruh pomohol ukončiť základnú školu a úspešne pokračuje v štúdiu na odbornom učilišti

Kľúčové otázky, ktoré sa na Stretnutiach rodinného kruhu v roku 2014 riešili:

- Ako zabezpečiť bezpečný návrat detí z detského domova do rodiny a predísť opakovaniu pre deti ohrozujúcej situácie?
- Kto môže rodičom pomáhať pri starostlivosti o ich deti?
- Je nevyhnutné, aby deti zostali v DeD, alebo je možné zveriť ich niekomu zo širokej rodiny?
- Čo je potrebné zabezpečiť, aby deti mohli začať rodinu navštevovať počas prázdnin, a následne mohli zostať doma nastálo?
- Ako pomôcť osamelej matke zvládnuť starostlivosť o svoje deti?

O koho sa môže matka oprieť pri výchove detí a zabezpečení ich potrieb?

- Kde je najlepšie miesto pre život 12-ročného Tomáška?
- Ako udržať pevné vzťahy Adky a Paťka so širšou rodinou?
- Za akých podmienok môže Radka bezpečne začať po dlhodobej ústavnej starostlivosti samostatný život?

Pripravujeme a sprevádzame náhradných rodičov

Stať sa náhradným rodičom nie je jednoduchou cestou k rodičovstvu. Lemuje ju mnoho pochybností a obáv. Práve preto je dôležité, aby náhradní rodičia mali pri sebe odborníkov, ktorí im dokážu poskytnúť podporu a usmernenie. Sprevádzame rodičov vo všetkých fázach ich neľahkej, no úžasnej úlohy: prijať a milovať opustené dieťa. Prvým krokom je príprava. U nás ju náhradní rodičia absolvujú prostredníctvom vzdelávacieho programu PRIDE, ktorý im dovolí dieťaťu porozumieť a pochopiť jeho vnútorný svet. Od pochopenia potom už nie je ďaleko k bezpodmienečnému prijatiu. K prijatiu, ktoré na farbu pleti, prežitú minulosť či iné znevýhodnenia nehľadá ako na problém.

Pomoc, ktorú poskytujeme:

Program PRIDE, zážitkový vzdelávací program pre náhradných rodičov, ktorý im sprostredkuje potrebné informácie a pohľad do životnej situácie opusteného dieťaťa, a vybaví ich náležitými zručnosťami.

Poradenstvo a dlhodobé sprevádzanie, pomáhame rodinám zvládať náročné situácie a ponúkame im oporu v záťažových obdobiach počas celého procesu náhradnej starostlivosti.

Psychologická pomoc, v prípade potreby posilňujeme náhradných rodičov a ich deti aj formou psychologického poradenstva.

Nadstavbové vzdelávanie, ďalšie vzdelávacie moduly Programu Pride pre špecifické výchovné oblasti a skupiny detí s osobitým znevýhodnením.

Klub náhradných rodín, svojpomocný klub facilitovaný našimi odborníkmi, kde sa náhradní rodičia môžu podeliť o svoje skúsenosti a oprieť sa o pocit spolunáležitosti i rady profesionálov.

Príbeh malého chorého Jurka, ktorý našiel svoj domov

V januári minulého roka nás oslovil manželský pár, ktorý mal záujem o náhradnú rodinnú starostlivosť. Stretnutie s dieťaťom, ktoré si vybrali, však nedopadlo podľa očakávaní a tak sa Marek a Júlia rozhodli, že ešte počkajú.

V marci sa k nám dostala dokumentácia chlapčeka, ktorý mal zdravotný problém. Vyšetrenia potvrdili, že od biologickej mamy zdedil vážne ochorenia. Napriek tejto diagnóze sme zavolali Mareka a Júliu na stretnutie, kde sme ich podrobne informovali o obidvoch ochoreniach. Manželia sa prekvapivo rozhodli, že sa s chlapčekom stretnú.

Prvé stretnutie dopadlo aj vďaka podpore našich psychológov bez problémov a budúci rodičia sa zaujímali o dieťaťko aj naďalej. Skontaktovali sa s profesionálnou matkou, ktorá sa o chlapčeka starala a s našou pomocou odovzdali na ÚPSVaR-e dokumentáciu úspešných stretnutí. Spoločne so žiadateľmi sme dali návrh na zverenie chlapčeka do predosvojiteľskej starostlivosti a odoslali sme ho na súd. Ten v júli rozhodol a Jurko dostal nový rodný list, kde sú uvedení Marek a Júlia ako náhradní rodičia. O Jurka sa s láskou starajú a jeho zdravotný stav sa natoľko zlepšil, že pravdepodobne vyrastie ako bežné dieťa.

Rodinu naďalej podporujeme a manželia sa na nás obracajú vždy, keď potrebujú s niečím poradiť.

Naša práca v číslach

	Počet rodín/jednotlivcov	Počet detí v týchto rodinách	Počet poradenstiev
Náhradné rodiny	115	135	632

V roku 2014 sme realizovali 12 prípravných výcvikov PRIDE

Účastníci výcvikov PRIDE	Počet účastníkov
Záujemcovia o Náhradnú rodinnú starostlivosť	62/26 jednotlivci/páry
Profesionálny rodič	43
Odborník	33
Dobrovoľníci a zamestnanci	17
Celkový počet účastníkov	155

Staráme sa o deti v detských domovoch

Každé dieťa by malo vyrastať v rodine. Túto víziu sa snažíme ani na chvíľu ne strácať zo zreteľa. No nemôžeme zatvárať oči pred realitou, ktorá k deťom až taká láskavá nie je. Detské domovy sú dnes plnšie než kedykoľvek predtým a náhradných rodín je stále málo. Nedokážeme deťom nahradiť rodinu, ale dokážeme aspoň sčasti zaplniť biele miesta, ktoré život v odlúčení prináša. Našimi projektami pomáhame, aby aj deti v detských domovoch mali vedľa seba blízkeho človeka, aby mohli rozvíjať svoje talenty a aby ich detský svet obsahoval čo najviac radosti. Možno práve tieto zážitky im raz pomôžu postaviť sa zoči-voči náročným životným skúškam.

Aktivity, ktoré zabezpečujeme pre deti z detských domovov:

Dobrovoľnícky Anjelsky program, dobrovoľnícky program s hlavným cieľom, aby každé dieťa z detského domova malo vedľa seba blízku podpornú osobu

Iniciatíva Úsmev svätého Mikuláša, iniciatíva zameraná na spájanie súrodencov, ktorí vyrastajú oddelene v rôznych zariadeniach náhradnej starostlivosti

Udeľovanie podpory vzdelávania, nadväzuje na tradíciu fondu Pipi Dlhej Pančuchy. Program podporený Nadáciou Slovenskej Sporiteľne pomáha zabezpečiť finančné zdroje pre mladých ľudí z náhradnej starostlivosti, ktorí sa rozhodli študovať a naplniť svoje profesijné ciele

Najmilší koncert roka, regionálna a celonárodná prehliadka umeleckých vystúpení detí z detských domovov a náhradných rodín, ktorá vytvára priestor pre ich talent a túžbu osvedčiť sa

Športové majstrovstvá, regionálna, celoslovenská a medzinárodná súťaž v atletických a loptových disciplínach pre deti z detských domovov, kde môžu prejsť svoju vôľu a tímovú súdržnosť

Úsmev cup, futbalový turnaj detí z detských domovov z Trenčianskeho kraja.

Letné a zimné rozvojové pobyty, nadväzujú na náš Anjelsky program a dávajú deťom príležitosť zažiť zmysluplné a podnetné okamihy v spoločnosti blízkych priateľov

Voľnočasové podujatia, podujatia, ktoré deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia prinášajú novú inšpiráciu a orientujú ich pozornosť pozitívnym smerom

Príbeh spojenia súrodencov Bobákovcov

Príbeh stretnutia rozdelených siedmych súrodencov Bobákovcov sa začal na úsmevákcom tábore v Jelenci pred 10 rokmi z iniciatívy druhej najstaršej sestry Moniky, ktorá nám porozprávala o svojej rodine.

Má šesť súrodencov, mamka im zomrela pri pôrode posledného z nich a otec ich výchovu nezvládol, preto všetci skončili v detských domovoch.

Monika bývala v tom čase v detskom domove Hrachovo spolu so svojím bratom Karolom, najstaršia Karolína bola v OUI Valaská a ostatní traja súrodenci boli vo vtedajšom dojčenskom detskom domove v Ratkovej. Najmladšiu Barborku videla naposledy, keď bola malé bábätko.

Rozdelenie rodiny Moniku veľmi trápilo, a preto sa nám zdôverila so svojím želaním – stretnúť sa so súrodencami.

Prvýkrát sa nám to podarilo na víkendovom pobyte na Sliachi. Súrodenci sedeli v obývačke a pocit šťastia ich premohol natoľko, že sa na seba bez slova pozerali.

Takto sa stretávali každý rok na cez víkendových pobytoch a raz do roka počas letných prázdnin.

Napriek snahe sa nám už nepodarilo spojiť ich do jedného detského domova, takže spoločné chvíle stretnutia si naplno užívali.

Monika, Karolínka aj Peter majú teraz vlastné rodiny a Anetka privedie čoskoro na svet prvého syna. Bratia Karol a Juraj pracujú v Čechách a najmladšiu Barborku vstup do života iba čaká. Všetci súrodenci sú pravidelne v kontakte a snažia sa aspoň raz za rok stretnúť. Sú nesmierne vďační za pomoc, vďaka ktorej sa nakoniec všetci našli.

Práce s deťmi v detských domovoch a pre dobrovoľníkov

Pobočka	BA	TT	NR	BB	RK	PD	KE	PO	Sumár
Jednodňové aktivity	182	153	102	81	121	89	64	21	813
Počet účastníkov	3408	1618	1397	1452	1096	1344	1540	398	12253
Pobytové podujatia	16	4	8	24	14	11	9	1	32
Počet účastníkov	442	57	123	329	192	145	120	11	627

Roma MATRIX

Roma MATRIX je medzinárodný projekt, ktorý podporuje Program Európskej únie pre základné práva a občianstvo. Jeho cieľom je vzdelávaním bojovať proti rasizmu, netolerancii a xenofóbii voči Rómom a podporiť ich integráciu do spoločnosti.

Náročný proces osamostatňovania sa detí z detských domovov nás priviedol k vzdelávaciemu programu pre rozvoj životných zručností „Jump into life“. Pripravili sme 7 víkendových pobytov pre deti (od 15-18 rokov) zo štyroch detských domovov na východnom Slovensku. Naučili sme ich rozvíjať schopnosti potrebné pre získanie zamestnania, či bývania a rozvíjali sme ich finančnú gramotnosť. Odbornými prednáškami sme ich varovali pred dôsledkami užívania návykových látok a nebezpečenstvom zneužívania na nútenú prácu či prostitúciu.

Mladí dospelí, ktorí už detský domov opustili, absolvovali vzdelávací program „Napredovanie“. Naši lektori sa snažili naučiť mladých ľudí rozvíjať svoje schopnosti tak, aby sa mohli plnohodnotne zaradiť do života. Všetkých 40 účastníkov tohto programu má v súčasnosti prácu alebo si dopĺňa vzdelanie.

V rámci projektu sme zorganizovali workshopy „Pre radosť z rodičovstva“. Dvomi skupinám rodičov z obce Čičava a košického sídliska Luník IX. sme pomohli v otázkach rodičovstva a ich deťom sme tak uľahčili integráciu do spoločnosti.

Vo všetkých vzdelávacích aktivitách budeme pokračovať aj po ukončení projektu.

Poskytujeme pomoc a poradenstvo mladým dospelým po odchode z detského domova

Mladí ľudia, ktorí opúšťajú detské domovy, čelia celkom novej skutočnosti. Musia sa postaviť na vlastné nohy, zabezpečiť si bývanie, nájsť si prácu, začleniť sa do spoločnosti. A to všetko bez pomoci rodiny. Je to etapa, ktorá býva v živote týchto detí veľmi náročná. Mnohí z nich na to ešte nie sú pripravení. Potrebujú viac času a viac podpory, aby k samostatnosti naozaj dospeli. Práve v tomto adaptačnom období ponúkame mladým dospelým poradenstvo, asistenciu a nezriedka aj materiálnu výpomoc. Poskytujeme im praktické návody „čo robiť“ a „na koho sa obrátiť“, aby pre nich budúcnosť nebola strašiacom, ale perspektívou.

Pomoc, ktorú poskytujeme:

Domovy na polceste spolu s Nadáciou DeDo, prevádzkujeme 4 Domovy na polceste – v Košiciach, Prešove, Zvolene a v Dunajskej Lužnej, kde mladí dospelí nájdu dočasné bývanie i potrebnú sociálnu asistenciu

SOS program, program zameraný na vzdelávanie, informovanosť a prípravu mladých dospelých s ohľadom na ich samostatnú budúcnosť

Poradenstvo, v rešpektujúcom vzťahu ponúkame mladým dospelým konkrétne poradenstvo, ako postupovať pri riešení ich problémov

Sprevádzanie, rozvíjame potenciál mladých dospelých a ponúkame im vedenie pri postupnom nadobúdaní optimálnych sociálnych, pracovných a rodinných návykov

Pomoc pri zabezpečovaní bývania a práce, ponúkame mladým dospelým pomocnú ruku pri zabezpečovaní základných životných nutností, akými sú práca a bývanie

Príbeh Janky, ktorej sme pomohli pri vstupe do života

Janka vyrastala v detskom domove a ešte počas štúdia na strednej škole otehotnela a zostala bývať v meste Prievidza. Hoci vychovávala svoje dieťa s priateľom, bola veľmi mladučká a nemala nikoho, kto by jej pomohol materiálne alebo s radami ohľadom starostlivosti o dieťa. Celý život vyrastala v detskom domove a mala veľmi malé rodičovské zručnosti. Skoré rodičovstvo ju preto často privádzalo do zložitých situácií, keď bola doslova bezradná a potrebovala pomoc.

Človek z bežnej rodiny sa v takých chvíľach obráti na svojich najbližších. Janka však túto možnosť nemala. A vtedy sme jej podali pomocnú ruku my.

Janka je úžasná mladá žena, ktorá sa veľmi rýchlo učí a každý deň sa zdokonaľuje vo svojich rodičovských zručnostiach. Učíme ju hospodáriť, efektívne narábať s financiami, nakupovať ale aj spoznať svoje pocity a emócie.

Pomohli sme jej zariadiť bývanie a poskytli sme jej potrebnú materiálnu a finančnú pomoc.

Janka ešte stále potrebuje z našej strany sprevádzanie a preto sme jej stále nablízku. Keďže čaká druhé dieťaťko, potrebuje silu a odhodlanie, aby dokázala vytvoriť svojim deťom bezpečný a krásny domov.

Práca s mladými dospelými v roku 2014:

Počet mladých dospelých	Počet poradenstiev	Počet zabezpečenia bývania / inej služby
226	1356	21 / 87

Práca s rodinami mladých dospelých v roku 2014:

Počet rodín mladých dospelých	Počet detí v týchto rodinách	Počet poradenstiev	Počet zabezpečenia bývania / inej služby
65	128	783	31 / 14

Svojpomocné skupiny mladých dospelých v Ružomberku

Klub mladých dospelých pomáha mladým ľuďom, ktorý sa pripravujú na odchod z detského domova. V našom klube sa pravidelne stretávajú, vzdelávajú a získavajú všetky informácie, potrebné pre vstup do života.

Mladým, ktorí celý život prežili v detskom domove, často totiž nemá kto poradiť. Ak sa chcú úspešne osamostatniť, potrebujú pomoc a podporu v rôznych oblastiach života.

Na každé stretnutie nášho klubu sme preto pozývali odborníkov z rôznych oblastí, akým je kariérne poradenstvo, sociálno – psychologický výcvik na tému sebaopoznanie a prípravu na rodičovstvo od počatia až po starostlivosť o dieťa.

Klub mladých dospelých sa tiež snažil pripraviť našich zverencov na všetky úskalia života mimo detského domova.

V prípade, že niektorí z nich potrebovali individuálny prístup, pomohli sme im. Našli sme im prácu aj ubytovanie a niektorým sme vybavili štipendiá na štúdium. Akákoľvek pomoc pri osamostatňovaní sa našich mladých ľudí si vyžaduje financie, preto si veľmi vážime nezištné angažovanie sa lektorov či sponzorov, ktorí takto mladým dospelým pomáhajú pri vstupe do života.

Budujeme a prevádzkujeme centrá pre obnovu rodiny a domovy na pol ceste

Pokračujeme s budovaním Centier na obnovu rodín v kríze

Hlavným cieľom našej spoločnosti je mať okolo seba čo najviac detí, ktoré vyrastajú v stabilných a funkčných rodinách. Naše dlhoročné skúsenosti z terénnej práce, z fungovania našich centier DORKA ale aj aktuálne štatistiky a výskumy dokazujú, že minimálne polovica detí z preplnených detských domovov by sa mohla vrátiť do svojich rodín, ak by s nimi niekto systémovo pracoval.

Aj na základe tohto poznania sme spolu s nadáciou Dedo vybudovali pilotné centrá DORKA, ktoré zachraňujú rodiny vo vážnych krízových situáciách. Sedemročné skúsenosti s ich fungovaním dokázali, že tento systém pomoci vie za rok postaviť na nohy až 80% rodín, ktoré boli vo veľkej núdzi.

Sme presvedčení, že toto je jediná možná cesta k naplneniu cieľa, aby čím menej detí vyrastalo v DeD a čím viacej vo svojich rodinách.

Preto sme sa rozhodli iniciovať vybudovanie Centier na obnovu rodín v kríze po celom Slovensku. Naším cieľom je, aby v každom okrese fungovalo takéto centrum, ktoré bude rodinám pomáhať priamo v teréne, poskytovať všetky potrebné služby, nájsť im v núdzi bývanie a bude postupne učiť rodičov byť rodičmi. Veríme, že takouto pomocou dokážeme rodinu zachrániť ešte skôr, ako z nej bolo dieťa alebo deti vyňaté. Prípadne, ak už k vyňatiu dieťaťa prišlo, vytvoriť v spolupráci s rodičmi také podmienky, aby bolo dieťa čím skôr vrátené naspäť do rodiny.

Uvedomujem si, že toto všetko si vyžaduje veľa práce, zákonné zmeny a veľkú reformu. Ale je to jediná cesta, ako znížiť počet detí v DeD a umožniť im žiť v stabilnej a funkčnej rodine, a tým postupne naplniť naše spoločné motto „...aby každé dieťa malo rodinu“

Jozef Mikloško

V krízových zariadeniach (krízové stredisko, útulok) DORKA sme v roku 2014 prijali 42 detí, 33 mladých dospelých a 48 rodín s deťmi.

Centrum pre obnovu rodiny Dorka v Košiciach*, centrum v sebe spája útulok pre rodiny s deťmi, ktoré sa nachádzajú v náročnej životnej situácii, domov na polceste pre mladých dospelých po ukončení ústavnej starostlivosti a krízové stredisko pre ohrozené deti.

Centrum pre obnovu rodiny Dorka v Prešove*, zahŕňa útulok pre ohrozené rodiny s deťmi a denný stacionár pre deti s kombinovaným postihnutím, do budúcnosti tu plánujeme zriadiť aj domov na polceste.

Centrum pre obnovu rodiny Dorka vo Zvolene*, zahŕňa útulok pre rodiny s deťmi v kríze a domov na polceste pre mladých dospelých.

Sociálny dom sv. Norberta v Jasove*, je krízovým centrom pre pomoc deťom a rodinám, ktoré sa ocitli v náročnej životnej situácii. Budovu na tento účel venoval Rád Premonštrátov – Opátstvo Jasov.

Domovské vzdelávacie centrum v Dunajskej Lužnej*, poskytuje ubytovanie a sociálnu asistenciu mladým dospelým po odchode z detského domova.

***Všetkých 5 centier prevádzkujeme v spolupráci s Nadáciou DeDo - Solidarita s deťmi v detských domovoch**

Nížkoprahové centrum pre deti a rodiny Blatné Remety, centrum pre deti v náhradnej starostlivosti a nízkopodnetného prostredia, prevádzkujeme ho v spolupráci s VŠSZaSP sv. Alžbety.

Centrum Mak Trnava, pre deti zo sociálne znevýhodnených, prevažne rómskych rodín na Coburgovej ulici v Trnave

FunclubFortuna Bratislava, pre deti z nízkopodnetného prostredia sociálnej ubytovne Fortuna v Bratislave

Centrum pre rozvoj rodiny v Hlohovci, rodinné centrum pre deti a ich rodičov

Rodinný detský domov sv. Alžbety v Serednom, Ukrajina, rodinný domov pre 10 detí pod vedením profesionálnych rodičov, prevádzkujeme ho v spolupráci s VŠSZaSP sv. Alžbety.

Vzdelávame a supervidujeme dobrovoľníkov pre prácu s deťmi z detských domovoch

Prostredníctvom dobrovoľníkov vieme byť nablízku mnohým deťom z detských domovov. No práca s deťmi z náhradnej starostlivosti kladie na človeka osobitné nároky. Potrebuje rozumieť špecifickej skúsenosti týchto detí, byť pripravený na rôzne okolnosti a vedieť si poradiť aj v náročných situáciách. Preto sa usilujeme, aby naši dobrovoľníci boli čo najlepšie pripravení. Ponúkame im neformálne vzdelávanie, v rámci ktorého získavajú základy psychológie, pedagogiky a sociálnej práce. Takto vystrojení potom môžu dať deťom to, čo skutočne potrebujú. Dlhodobý priateľský vzťah, o ktorý sa môžu oprieť.

Anjelská akadémia

Vďaka podpore Nadácie Volkswagen Slovakia mohla Anjelská akadémia v roku 2014 privítať 84 dobrovoľníkov a 17 kvalifikovaných lektorov z celého Slovenska, ktorí počas roka odovzdávali svoje vedomosti z práce so „zranenými deťmi“ (takto nazývame deti, ktoré sa ocitli v náhradnej starostlivosti). Anjelskú akadémiu úspešne ukončilo 23 absolventov a jej I. ročník už má za sebou 34 účastníkov.

Naša Anjelská akadémia bola rozdelená do štyroch stretnutí, ich náplňou boli najmä prednášky a zážitkovo-vzdelávacie aktivity. Dve stretnutia sa konali na regionálnej úrovni v rámci našich pobočiek a dve stretnutia boli celoslovenské.

V rámci I. semestra Anjelskej akadémie odborníci priblížili účastníkom problémy detí vyrastajúcich mimo svojej biologickej rodiny a snažili sa motivovať ich k dobrovoľníckej práci a schopnosti pracovať v tíme.

Jesenná časť Anjelskej akadémie (II. semester) analyzovala tému dobrovoľníctva v náhradnej rodine, syndróm vyhorenia a problematiku mladých dospelých po odchode z detského domova.

Príbeh dobrovoľníčky Ivany

31-ročná Ivana pracuje pre „Úsmev“ ako dobrovoľníčka už niekoľko rokov. Svoj voľný čas pravidelne venuje deťom z detského domova, ktoré nemali v živote to šťastie spoznať rodičovskú lásku. Minimálne raz do týždňa navštevuje Detský domov (DeD) Liptovský Hrádok a DeD Liptovský Trnovec.

Pravidelne deťom pomáha s domácimi úlohami, trávi s nimi voľný čas, berie ich na výlety do hôr a ak majú sviatok, vymýšľa pre ne fantastické zážitkové darčeky. Deťom venuje množstvo svojho voľného času a ako sama hovorí: „Každá minúta strávená s deťmi mi dáva pocit užitočnosti. Neexistuje nič krajšie ako podeliť sa o lásku a objatie, ktoré tieto deti tak veľmi potrebujú.“

Ivana pravidelne podáva pomocnú ruku aj rodinám v kríze ako koordinátorka Stretnutí rodinného kruhu. Do riešenia problémov krízových rodín sa snaží zapojiť ich blízkych aj vzdialených príbuzných. Práve sieťovanie rodiny a zapojenie do pomoci odborníkov je podľa nej kľúčové a prináša skutočné výsledky.

„Každý jeden úspech dieťaťa v škole či akýkoľvek pokrok smerom k zlepšeniu správania sú pre mňa silným zážitkom a utvrdzujú ma v tom, že moja dobrovoľnícka práca má zmysel. A ešte niečo. Silné a úprimné objatia detí. Na tie sa naozaj nedá zabudnúť,“ vyznáva sa Ivana.

Organizujeme a spoluorganizujeme vzdelávacie podujatia

Vďaka spolupráci s Fórum riaditeľov a zamestnancov detských domov prešlo cez naše vzdelávacie aktivity 2116 odborníkov, profesionálov aj dobrovoľníkov.

14. ročník konferencie Mosty v sociálnoprávnej ochrane (11.-12. 11. 2014 Častá – Papiernička)

Konferencia bola venovaná téme **Právo dieťaťa na život v rodine**. Počas konferencie prednieslo svoje príspevky 20 prednášajúcich a účastníci mali možnosť pracovať v 7 workshopoch. Príspevky sa venovali témam ako: medzištátne osvojenie, práca psychológa v DeD, problematika rómskych rodín, mladí dospelí z DeD, citový vývin detí a pod. Zahraničným rečníkom bol Tomasz Polkowski z organizácie Towarzystwo Nasz Dom, Poľsko.

V rámci konferencie sa už tradične uskutočnil aj slávnostný galavečer, počas ktorého štátny tajomník (ktorý zastúpil ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Jána Richtera) odovzdal cenu „Z detského domova do rodiny“ piatim detským domovom. Cena je výrazom uznania práce detských domovov za navrátenie detí do pôvodných rodín a vytvorenie podmienok, ktoré umožňujú deťom vyrastať v rodinnom prostredí.

Organizátori: SPDDD Úsmev ako dar, Inštitút ochrany práv dieťaťa a rodiny FZaSP TU, Fórum riaditeľov a zamestnancov detských domovov

Mosty k rodine – regionálne konferencie (6.10.2014 – Nitra, 14.10.2014 – Košice, 20.10.2014 – Banská Bystrica)

Regionálne konferencie Mosty k rodine sú určené odborníkom pracujúcim s ohrozenými a opustenými. Ich hlavnou témou v roku 2014 bola téma „Právo dieťaťa na život v rodine“. Náplňou konferencie bola odborná diskusia a výmena praktických skúseností v sociálnej práci s rodinou, medzi odborníkmi v práci s rodinou, akademickými autoritami, praktikmi zo štátnej správy, akreditovaných subjektov a samosprávy. Vďaka konferenciám sa spoznávajú odborníci a organizácie, ktoré pracujú s rodinami, hľadajú spoločné cesty pomoci rodine, poukazujú na problémy, s ktorými sa stretávajú v praxi vo svojom regióne.

V roku 2014 sme participovali na príprave na nasledovných konferenciách a seminároch:

9. pracovného stretnutia sudcov vybavujúcich agendu P (rodinní sudcovia) (17.-18.3.2014 Omšenie)

Stretnutia sa zúčastnili sudcovia krajských a okresných súdov, zástupcovia ministerstva spravodlivosti, ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcovia univerzít, detských domovov a neštátnych subjektov. Diskutovalo sa na tému novely zákona o rodine, vymedzenie kritérií najlepšieho záujmu dieťaťa, pracovnej verzie návrhu právnej úpravy civilného mimosporového poriadku a pod.

Seminár so svetoznáμου uznávanou psychologičkou PhDr. Jiřinou Prekopovou: Problémy a riešenia pri výchove novej generácie (25.3. Bratislava; 26.3. Košice; 27.3. Ružomberok)

Stretnutie bolo určené pre širokú verejnosť. PhDr. Jiřina Prekopová zoznámila účastníkov so základmi Školy lásky, venovala sa otázkam ako: Je ešte láska najväčšou hodnotou v dnešnej dobe? Sme schopní milovať bezpodmienečnou láskou detí, ktoré sú nám zverené? Ako zvládať výchovu v prostredí konzumnej spoločnosti? Ako riešiť konflikty v našich vzťahoch? Čo je zmier pomocou emočnej konfrontácie?

Organizátori: SPDDD Úsmev ako dar, Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Ústav a Katedra perinatálnej a perinatálnej medicíny, psychológie a sociálnych vied pri VŠZaSP sv. Alžbety,

1. vzdelávacie stretnutie sociálnych pracovníkov z detských domovov (7.-8.4.2014 Banská Bystrica)

Stretnutie prinieslo sociálnym pracovníkom DeD konkrétne námety a informácie na skvalitnenie ich profesionálneho výkonu. Stretnutia sa okrem 140 sociálnych pracovníkov zo 70 detských domovov z celého Slovenska zúčastnili aj zástupcovia Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Generálnej prokuratúry SR a akademickej obce. Diskutovala sa praktická i právna rovina sociálnej práce. Informácie prúdili oboma smermi – od predstaviteľov orgánov, ktoré právne predpisy pripravujú, k samotným pracovníkom zariadení, a naopak – od ľudí z praxe k ľuďom z nadriadených inštitúcií. Vzdelávacie stretnutie vytvorilo dobré východisko pre vzájomný dialóg medzi praxou a legislatívou pred pripravovanou novelizáciou kľúčových zákonov v oblasti starostlivosti o ohrozené dieťa – Zákona o rodine a Zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Sme radi, že sme k tomu mohli prispieť.

Organizátori: SPDDD Úsmev ako dar, Fórum riaditeľov a zamestnancov detských domovov

Výcvik koordinátorov Stretnutí rodinného kruhu (30.-31.5.2014 Bratislava) realizované v rámci projektu s nadáciou J&T

Školenia sa zúčastnilo spolu 11 účastníkov, ktorí sa rozhodli pomáhať ohrozeným deťom a ich rodinám prostredníctvom inovatívneho spôsobu práce – prostredníctvom Stretnutí rodinného kruhu, ktoré vychádza z konferenčného modelu práce Family Group Conference.

Organizátori: SPDDD Úsmev ako dar

Prenatálne dieťa 8 (11.6.2014 Bratislava)

Konferencia bola venovaná téme súrodeneckých vzťahov, súčasnému stavu odbornej pomoci pri riešení psychických problémov detí z detských domovov a problémových rodín.

Organizátori: SPDDD Úsmev ako dar, Ústav a Katedra perinatálnej a perinatálnej medicíny, psychológie a sociálnych vied pri VŠZaSP sv. Alžbety

Aktuálne výzvy v starostlivosti o ohrozené rodiny (2.10.2014 Bratislava)

Cieľom stretnutia bolo v novelizácii Zákona č. 36/2005 a Zákona č. 305/2005 podať návrhy na systémové zmeny vedúce k zvyšovaniu počtu detí vyrastajúcich vo funkčných rodinách a znižovanie počtu detí vyrastajúcich v ústavnej starostlivosti. Seminára sa zúčastnili zástupcovia štátnej správy, samosprávy, mimovládnych subjektov, detských domovov a iných zariadení. Závery zo semináru boli odprezentované počas slávnostného večera a do atmosféry symbolického ocenenia vniesli aj praktické požiadavky, ktoré sa stali novými výzvami. Organizátori: SPDDD Úsmev ako dar, Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny, Ústredie práce, soc. vecí a rodiny SR.

II. vzdelávacie stretnutie sociálnych pracovníkov z detských domovov (28.-29. 10. 2014 Jasná)

II. vzdelávacieho stretnutia sociálnych pracovníkov v Jasnej sa zúčastnilo 200 sociálnych pracovníkov DeD. Prvý deň konferencie bol venovaný príprave mladých dospelých na osamostatnenie sa. Na úvod si sociálni pracovníci urobili štatistický obraz o situácii mladých dospelých na Slovensku. Čísla a fakty doplnili výpovede odborníkov, ktorí s mladými dospelými konkrétne pracujú. V druhej časti konferencie sa sociálni pracovníci oboznámili s modelom stretnutia rodinného kruhu, ktorý sieťovaním širokej rodiny, blízkych osôb a širokej podpory v prirodzenom prostredí rodiny umožňuje vytvoriť komplexný plán na riešenie situácie pre ohrozené dieťa. Druhý deň stretnutia bol tiež venovaný právnym normám, ktoré s výkonom práce sociálnych pracovníkov bezprostredne súvisia, a to konkrétne nedávno prijatému zákonu 219/2014 o sociálnej práci, zákonu 417/2013 o pomoci v hmotnej núdzi a zákonu 36/2005 o rodine, ktorý práve v tomto roku čaká novelizácia. Sociálnych pracovníkov asi najviac zaujímal zákon o sociálnej práci, ktorý vstúpi do platnosti 1. januára 2015. Jeho výklad prítomným ponúkla Ivana Mrázková z Ministerstva práce, soc. vecí a rodiny.

Organizátori: Fórum riaditeľov a zamestnancov detských domovov - sekcia sociálnych pracovníkov, SPDDD Úsmev ako dar

„Toto dieťa nezvládnem“ (19.-20.11.2014 Jasná)

Konferencia bola určená pre vychovávateľov z detských domovov a zúčastnilo sa jej 230 účastníkov. V pléne odznelo 16 príspevkov na témy ako: postavenie vychovávateľa v DeD, vízia práce s rodinou v kríze, práva dieťaťa, genogram, poruchy vzťahovej väzby v praxi, terapia realitou, integrácia detí zo špecializovanej skupiny, deti s poruchami správania a pod. Organizátori: Fórum riaditeľov a zamestnancov detských domovov - sekcia vychovávateľov, SPDDD Úsmev ako dar

10. pracovné stretnutie sudcov vybavujúcich agendu P (24.-25. 11. 2014 Omšenie)

Stretnutia sa zúčastnilo 92 účastníkov - sudcovia krajských a okresných súdov, zástupcovia ministerstva spravodlivosti, ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcovia Univerzity Komenského v Bratislave, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzity Palackého v Olomouci, spoločnosti Striedavá starostlivosť o deti, Výboru pre deti a mládež, Úradu pre medzinárodnoprávnú ochranu detí ČR, detských domovov a neštátnych subjektov. Hlavným lektorom bol Dr. Rudolph Jurgens – nemecký sudca. Diskutovalo sa na tému vymedzenie kritérií

najlepšieho záujmu dieťaťa, zákona o rodine, návrhu právnej úpravy civilného mimosporového poriadku a pod.

Organizátori: Ministerstvo spravodlivosti v spolupráci s SPDDD Úsmev ako dar

RODINA A CIVILIZÁCIA - Čo robiť, aby naša civilizácia prežila? (28.11.2014 Bratislava)

Cieľom konferencie bolo poskytnúť námety na rozvoj rodinnej politiky SR, ponúknuť závery konferencie na Slovensku v rámci projektu, pre prípravu materiálov OSN k 20. výročiu Medzinárodného roka rodiny (1994 – 2014). Konferencia sa konala pod záštitou predsedu Výboru NR SR pre sociálne veci Jána Podmanického a pani Renaty Kaczmarskej-Photakis, UN Programme on the Family.

Organizátori: Slovenská spoločnosť pre rodinu, Nadácia Konrada Adenauera, Rada Iustitia et Pax Konferencie biskupov Slovenska. SPDDD Úsmev ako dar, Klub mnohodedných rodín, Akadémia rodiny (Združenie pre rozvoj rodiny)

Celoslovenská zbierka 1 deň úsmevu

V dňoch od 26. 5. do 1. 6. 2014 prebiehala v uliciach slovenských miest celoslovenská verejná zbierka *1 deň úsmevu*, ktorú každoročne organizuje spoločnosť Úsmev ako dar. Verejnosť sa tak mohla zapojiť do pomoci deťom, ktorým chýba to najdôležitejšie – bezpečie vlastnej rodiny. V roku 2014 sme v uliciach miest po celom Slovensku vyzbierali celkovo 18 132,67 €. Získané finančné prostriedky sa použijú na starostlivosť o ohrozené rodiny s deťmi, deti v náhradnej starostlivosti a rodiny, ktoré sa tieto deti rozhodli prijať.

Spojili sme sa pre dobrú vec

Od júna 2013 ste mohli na pultoch obchodov nájsť limitovanú edíciu ovocných a zeleninových štiav RIO Fresh od spoločnosti McCarter, a.s. Tie okrem zdravia priniesli aj pomoc. Z každého zakúpeného balenia putovalo 5% zisku na projekty pre opustené a ohrozené deti. Konečná vyzbieraná suma dosiahla výšku 10 000 EUR.

Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že renomovaný slovenský výrobca ovocných a zeleninových štiav a najväčšia nezisková spoločnosť pôsobiaca v oblasti náhradnej starostlivosti toho nemajú veľa spoločného. Opak je však pravdou. Napriek tomu, že sféry ich činností sú rozdielne, dokázali sa spojiť pre dobrú vec. *„Naše čerstvé ovocné a zeleninové šťavy RIO Fresh patria k najkvalitnejším šťavám na trhu. Vyberajú si ich zdravo sa stravujúci spotrebitelia, ktorí chcú najvyššiu kvalitu a radi za ňu zaplatia primeranú cenu. Boli sme teda presvedčení, že s nami radi podporia myšlienku spoločenskej zodpovednosti a bude im sympatické podporiť náš zámer pomôcť. S odstupom času radi konštatujeme úspešné naplnenie nášho snaženia a 5 % výnosu z predaja preto putuje občianskemu združeniu Úsmev ako dar na Slovensku a tiež Nadaci táta a máma v Českej republike na pomoc projektom zameraným ďalšiemu ušľachtilemu cieľu - pomáhať deťom vyrastať v rodine,“* uzatvára Veronika Šebeňová zo spoločnosti McCarter, a.s

Vianočný koncert benefičný koncert Úsmev ako dar

„Zajtrašok jej vráť,“ spievala Marika Gombitová na Vianočnom benefičnom koncerte Spoločnosti Úsmev ako dar. A práve nádej a perspektíva je to, čo tento koncert prináša opusteným deťom už 32 rokov.

Vianoce sú časom blízkosti. A tiež časom, kedy máme príležitosť naplno si uvedomiť hĺbku straty, ktorú opustené deti zažili. Alebo skôr zažívajú, pretože neprítomnosť rodičov bolestne pociťujú každý deň. **Vianočný benefičný koncert Úsmev ako dar** vznikol z potreby vniesť do ich životných príbehov radosť a pocit spolupatričnosti. A tiež preto, aby verejnosť na tieto deti nezabúdala a bola k ich potrebám o čosi vnímavejšia.

Vianočný koncert pre deti z detských domovov, náhradných a sociálne znevýhodnených rodín sa uskutočnil **vo štvrtok 11. 12. 2014 v Incheba Expo Aréne v Bratislave**. Zúčastnilo sa ho viac ako **1000 detí** zo 66 detských domovov z celého Slovenska.

Slávnostným galavečerom ich sprevádzali moderátori: **Adela Banášová, Katka Brychtová, Milan „Junior“ Zimnýkoval, Lukáš Latinák, Robo Jakab a Majo Miezga**.

Svojimi vystúpeniami ich potešili známi umelci slovenskej populárnej scény: **Dominika Mirgová, Dara Rolins, Rytmus, Laci Strike, Peter Cmorík, Marián Čekovský, Adam Ďurica, Anita Soul, Peter Lipa, Fragile, Cigánski diabli, Lúčnica** a ďalší.

Výnimočným, no nie celkom netradičným hosťom programu bola aj **Marika Gombitová**. Práve ona patrila k stáliciám „úsmevákkej“ benefície v deväťdesiatych rokoch. Po viac ako desaťročnej pauze sa opäť postavila pred hľadisko plné detí a zaspievala im svoje *Vyznanie*. Teraz rovnako ako pred rokmi ich zasiahla svojou výpoveďou a dala im pocítiť, že vo svojom strádaní rozhodne nie sú sami.

V rámci galaprogramu sa už po 15. krát udeľovala **Cena Milana Rúfusa** za sociálnu pomoc ľuďom v núdzi. Ocenenie získali niekdajšia riaditeľka detského domova Tornaľa **Magdaléna Szobonyová** a aktivista v problematike bezdomovectva, kňaz **Peter Gombita**. Toto významné morálne ocenenie im prišli odovzdať: generálny riaditeľ RTVS Václav Mika a zakladateľ a čestný predseda Spoločnosti Úsmev ako dar Július Hron.

Záznam z tohtoročného Vianočného benefičného koncertu Úsmev ako dar bol odvysielaný na obrazovkách **Jednotky RTVS na Štedrý deň 24. 12. 2014 o 13.30 hod.**

Akreditácie

Rozsah vybraných činností SPO detí a SK (podľa zákona č.305/2005 Z.z.) oprávnených vykonávať na základe získanej akreditácie Rozhodnutie č. 7469/2006-I/21AK, akreditácia platná od 27. 4. 2006 do 27. 4. 2011 Rozhodnutie č. 29580/2006-I/21AK , akreditácia platná od 22. 12. 2006 do 22. 12. 2011 predĺženej rozhodnutím č. 2483/2011-I/25AK, právoplatným od 4.5.2011. Rozhodnutie je platné na obdobie 5 rokov.

- Príprava dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť podľa § 33 ods. 2 a ods.6 až 11
- Príprava fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom na náhradnú starostlivosť podľa § 36, 37, 38 a 40 a
- príprava profesionálnych rodičov podľa § 53, ods. 9 až 11
- Sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi žiadateľom a dieťaťom podľa § 42 ods. 5 až 14 a § 43 ods. 6, 7, 8 a 9
- Poskytnutie pomoci a sociálneho poradenstva dieťaťu, ktorému bola sprostredkovaná náhradná rodinná starostlivosť a fyzickej osobe, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti podľa § 33 ods. 9
- Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zamerané na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej osoby podľa § 11 ods. 1, 2, 3 písm. b) a písm. c),
- výkon opatrení na úpravu rodinných pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí dieťaťa podľa § 27 ods. 4
- vypracovanie plánu sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa v spolupráci s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 32 ods. 3
- Výchovné, sociálne a výchovno-rekreačné programy v rámci realizácie výchovných opatrení a sociálnej kurately detí podľa §12 ods. 1 písm. d), §13 ods. 1, §17 ods.4
- Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú v prostredí podľa § 4 zákona o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

Akreditované činnosti, na vykonávanie ktorých udelilo Spoločnosti oprávnenie Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Č. rozhodnutia 11959/2009-I/20 právoplatne predĺžená rozhodnutím č. 14170/2013-M_OSS na dva roky od dátumu 15.7.2013:

- poskytovanie špecializovaného sociálneho poradenstva podľa § 16 ods. 1 písm. b) a § 19 ods. 3

Akreditované vzdelávanie, na vykonávanie ktorých udelilo Spoločnosti oprávnenie Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu – sekcia regionálneho školstva podľa § 42 ods. 2 písm. e) zákona č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č.390/2011 Z.z.

- Individuálna práca s dieťaťom v detskom domove – edukatívno – zážitkový program (rozsah 70 hodín, inovačné vzdelávanie, 17 kreditov, platnosť akreditácie do 31.12.2018), č. 969/2013-KV
- PRIDE – efektívna výchova a starostlivosť o dieťa v náhradnej alebo inštitucionálnej starostlivosti (edukatívno-zážitkový program) (rozsah 50 hodín, aktualizácie vzdelávanie, 13 kreditov, platnosť akreditácie do 31.12.2018) č. 1054/2013-KV

- PARTNER (podpora-akceptácia-rozvoj-tímovosť-náklonnosť-empatia-rodina) – edukatívno-zážitkový program
(rozsah 50 hodín, aktualizčné vzdelávanie, 13 kreditov, platnosť akreditácie do 31.12.2018)
Č. 1053/2013-KV
- Individuálna práca ako jedna z najúčinnnejších foriem práce s dieťaťom a rodinou – edukatívno-zážitkový program
(rozsah 70 hodín, inovačné vzdelávanie, 17 kreditov, platnosť akreditácie do 31.12.2018)
Č. 968/2013-KV

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA pre spoločnosť SPDDD Úsmev ako dar, o.z.

Uskutočnili sme audit priloženej účtovnej závierky spoločnosti SPDDD Úsmev ako dar, o.z., ktorá obsahuje súvahu k 31.decembru 2014, výkaz ziskov a strát za rok končiaci k tomuto dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky, ktorá poskytuje pravdivý a verný obraz v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a za interné kontroly, ktoré štatutárny orgán považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Zodpovednosť audítora

Našou zodpovednosťou je vyjadriť stanovisko k tejto účtovnej závierke na základe nášho auditu. Audit sme vykonali v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi. Podľa týchto štandardov máme dodržiavať etické požiadavky, naplánovať a vykonať audit tak, aby sme získali primerané uistenie, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti.

Súčasťou auditu je uskutočnenie postupov na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch vykázaných v účtovnej závierke. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora, vrátane posúdenia rizík významnej nesprávnosti v účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby. Pri posudzovaní tohto rizika audítor berie do úvahy interné kontroly relevantné na zostavenie účtovnej závierky v účtovnej jednotke, ktorá poskytuje postupy vhodné za daných okolností, nie však na účely vyjadrenia stanoviska k účinnosti interných kontrol účtovnej jednotky. Audit ďalej zahŕňa vyhodnotenie vhodnosti použitých účtovných zásad a účtovných metód ako aj primeranosti účtovných odhadov, ktoré urobil štatutárny orgán, ako aj vyhodnotenie celkovej prezentácie účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre naše audítorské stanovisko.

Stanovisko

Podľa nášho stanoviska, účtovná závierka poskytuje vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz finančnej situácie spoločnosti SPDDD Úsmev ako dar, o. z. k 31.decembru 2014 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade so zákonom o účtovníctve.

Bratislava, 25. máj 2015

AUDIT COMPANY SLOVAKIA, s.r.o.
Šamorínska 32, 821 06 Bratislava
Zápis v OR OS Bratislava I,
Oddiel: Sro, Vložka č.: 10364/B
Licencia č. 170

Ing. Takátsová Kristína
zodpovedný audítor
Licencia audítora č. 970

Ekonomické výsledky za rok 2014

Príjmy

Prijaté príspevky z verejných zbierok	29486,27
Príspevky z podielu zaplatených daní (1,5%, 2%, 3%)	136728,46
Príspevky od fyzických osôb	18370,36
Príspevky od právnických osôb a organizácií	94002,81
Príjmy z účastníckych poplatkov zo vdelávacích a odborných podujatí	61905,34
Dotácie	477017,87
(VÚC, mestá, ÚPSVaR, MK SR, MPSVaR SR, MŠVVaŠ SR, UV SR, zahraničné projekty, FSR, Fórum života, Nadácia JaT, Nadácia SLSP, Nadácia VW a iné organizácie)	
Ostatné príjmy	84706,37
(úroky, ostatné výnosy, príspevky za poskytnuté služby, predaj publikácií, príjmy z reklamy)	
	902
Príjmy celkom	217,48

Výsledok hospodárenia	5543,05
-----------------------	---------

Náklady

Výdavky spojené s organizovaním podujatí a programov pre rodiny a deti (stravovanie, ubytovanie, cestovné, pracovné pomôcky)	145111,3
Budovanie centier pre rodiny a deti a ich prevádzka (nákup stavebného materiálu, nájomné, energie, údržba)	110972,8
Poskytnuté príspevky (fyzickým osobám, organizáciám, SOS výpomoc pre rodiny a deti, podpora vzdelávania detí)	92946,8
Vzdelávacie aktivity (honoráre lektorov, odborníkov, psychológov)	76680,94
Mzdové náklady za služby pre rodiny a deti (soicálne poradenstvo, terénna soc. práca, sprevádzanie, služby psychológa a iné)	250463,1
Zákonné sociálne a zdravotné poistenie, sociálne náklady	94310,71
Náklady súvisiace so službami pre rodiny a deti (telekomunikačné náklady, cestovné, PHM, poštovné, právne a notárske služby, ekonomické služby, kancelárske potreby, nájomné, energie, udžba majetku)	79221,74
Propagácia projektov, osvetové kampane, talč knihy a publikácií	21640,83
Dane, poplatky a úroky (dane, poistenie, členské poplatky)	11880,28
Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	13446
Náklady celkom	896674,4

Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, o.z.

Ševčenkova 21, 851 01 Bratislava

02 / 638 15 208 - 09

info@usmev.sk

www.usmev.sk

č.ú.: 4040029105/3100

IČO: 17316537

Registrovali sme sa 2. apríla 1991 Ministerstvom vnútra SR.

Sme členom: Koalícia pre deti, Aliancia za rodinu, Rada mládeže Slovenska, Slovenská humanitná rada, Slovenský výbor pre Unicef, Asociácia nízkoprahových programov, Výbor pre deti a mládež, Výbor expertov pre deinštitucionalizáciu, Vládny výbor pre detské práva

Nájdete nás aj vo Vašom regióne:

Úsmev ako dar Trnava

Nám. Jozefa Herdu č.1, 917 01 Trnava

+421 910 781 773, trnava@usmev.sk

Úsmev ako dar Prievidza

Bakalárska 2, 971 01 Prievidza

046/542 39 98, +421 903 781 466, prievizda@usmev.sk

Úsmev ako dar Nitra

Mostná 13, 949 01 Nitra

+421 903 781 467, nitra@usmev.sk

Úsmev ako dar Ružomberok

Madačova 3, 034 01 Ružomberok

+421 903 781 463, +421 908 111 172, ruzomberok@usmev.sk

Úsmev ako dar Banská Bystrica

Nám. Slobody 5, 974 01 Banská Bystrica

0908 245 751, 0903 781 465 bbystrica@usmev.sk

Úsmev ako dar, pobočka pre východné Slovensko a Zakarpatskú Ukrajinu

Kováčska 28, 040 01 Košice

055/230 44 01 – 3, +421 903 630 505, kosice@usmev.sk

Detašované pracovisko Spišská Nová Ves

Letná 49, 052 01 Spišská Nová Ves

+421 948 620 424, vozarova@usmev.sk

Detašované pracovisko Prešov

budova Centra Dorka, Lomnická č.30, 080 05 Prešov

+421 907 790 203, repicky@usmev.sk